

GRAMATYKA ANGIELSKA W PIGUŁCE,

**czyli to, co każdy uczeń przed egzaminem ósmoklasisty
powinien wiedzieć 😊**

CZEŚĆ TEORETYCZNA

Przewodnik stworzony przez uczennice klasy 7C w roku szkolnym 2020/ 2021 w ramach innowacji pedagogicznej z języka angielskiego „Ucząc się samemu - pomożesz też drugiemu”.

Opracowanie merytoryczne: Pani Aleksandra Rogulska

Opracowanie graficzne: Pan Wiesław Grzywa

Szkoła Podstawowa nr 3
im. Henryka Brodatego w Złotoryi

SPIS TREŚCI

I ARTICLES - Przedimki.....	3
DEFINITE ARTICLE - Przedimek określony	3
INDEFINITE ARTICLE - Przedimek nieokreślony	5
ZERO ARTICLE - Przedimek zerowy.....	6
II PLURALS - Liczba mnoga rzeczowników	10
III COUNTABLE AND UNCOUNTABLE NOUNS – Rzeczowniki policzalne i niepoliczalne	12
IV CONJUNCTIONS - Spójniki.....	13
V PREPOSITIONS - Przyimki	14
PREPOSITIONS OF PLACE – Przyimki miejsca.....	14
PREPOSITIONS OF MOVEMENT – Przyimki kierunku	15
PREPOSITIONS OF TIME - Przyimki czasu.....	16
VI NUMERAL - Liczebnik.....	18
VII PRONOUNS - ZAIMKI	21
VIII ADJECTIVES AND ADVERBS – Przymiotniki i przysłówki	25
IX QUESTION WORDS – Słowa pytające	27
X TO BE – Być	30
XI HAVE GOT - Mieć.....	31
XII MODAL VERBS – Czasowniki modalne	32
XIII THERE IS/ THERE ARE.....	35
XIV PRESENT SIMPLE – Czas teraźniejszy prosty.....	36
XV PRESENT CONTINUOUS TENSE – Czas teraźniejszy ciągły	38
XVI PRESENT PERFECT TENSE – Czas teraźniejszy dokonany.....	40
XVII PAST SIMPLE – Czas przeszły prosty.....	43
XVIII PAST CONTINUOUS – Czas przeszły ciągły.....	45
XIX FUTURE - Przyszłość	47
XX KONSTRUKCJE CZASOWNIKOWE Z BEZOKOLICZNIKIEM LUB FORMĄ GERUND ...	48
XXI IMPERATIVE - Tryb rozkazujący	50
XXII RELATIVE CLAUSES - ZDANIA PRZYDAWKOWE.....	52
XXIII RELATIVE CLAUSES - ZDANIA PRZYDAWKOWE.....	53
XXIV IMIESŁÓW CZYNNY I BIERNY	54
XXV CONDITIONAL SENTENCES – Zdania warunkowe.....	55
XXVI PASSIVE VOICE – Strona bierna	58
STRATEGIE EGZAMINACYJNE.....	60
OKIEM EGZAMINATORA, czyli kilka wskazówek, których nie wyczytasz w podręczniku ☺.....	61
BIBLIOGRAFIA.....	63

I ARTICLES - Przedimki

DEFINITE ARTICLE - Przedimek określony

Przedimek określony ma tylko jedną formę the i może występować przed wszystkimi rzeczownikami, zarówno policzalnymi, jak i niepoliczalnymi, w liczbie pojedynczej oraz mnogiej.

A oto sytuacje, w których użyjemy przedimka the:

1. WIADOMO O CZYM/KIM JEST MOWA

Przedimka the użyjemy w sytuacji, w której wiadomo, o czym jest mowa:

I bought a dress yesterday. ('a dress' to nowa informacja, więc użyto przedimka nieokreślonego a)

ale:

The dress is long, red and it has wide sleeves. (W tym zdaniu wiemy już o jakiej sukience jest mowa – tę informację uzyskaliśmy w poprzednim zdaniu, więc użyjemy przedimka określonego the)

Podobnie:

(Kiedy zaczynamy opisywać sytuację, po raz pierwszy wspominamy o obserwowanym samochodzie,- jest to nowa informacja, stąd przedimek nieokreślony a; w drugim zdaniu wiadomo już o jakim samochodzie mowa i dlatego użyto tu przedimka the)

2. RZECZ/OSOBA JEDYNA W SWOIM RODZAJU

Przedimek określony the stawiamy przed rzeczownikami, które oznaczają coś jedyne w ogóle lub w danym miejscu) lub jedyne w swoim rodzaju.

Powiemy:

the Sun ponieważ Słońce jest tylko jedno w naszej Galaktyce
the station jeśli w mieście jest tylko jeden dworzec kolejowy
the capital ponieważ w kraju jest jedna stolica

3. SZCZEGÓŁOWY OPIS

Jeśli po rzeczowniku znajduje się opis precyzujący o jaką osobę, rzecz lub pojęcie chodzi, to użyjemy przedimka określonego the:

I met the guy who used to be Ann's boyfriend.

I found the book I had been looking for.

4. INSTRUMENTY MUZYCZNE I SYSTEMY TECHNICZNE

Przedimek the stawiamy przed nazwami instrumentów muzycznych:

Do you play the piano?

I can't play the flute.

A także przed nazwami urzędzeń i systemów, np:

She's talking on the phone.
How often do you listen to the radio?
I often use the Internet in my work.

ale:

I often watch TV.

5. THE CINEMA, THE THEATRE, THE COUNTRY(SIDE), THE GROUND

Te wyrażenia wymagają użycia przedimka określonego the:

go to the cinema	Let's go to the cinema tonight.
go to the theatre	I never go to the theatre.
in the sky	Can you see that plane high up in the sky?
the sea	We went swimming in the sea.
in the country(side)	I decided to spend my holiday in the country, far from people

6. THE RICH

Przedimek the użyty przed przymiotnikiem oznacza grupę ludzi, np:

the rich – bogaci
the poor – biedni
the old – starzy ludzie
the disabled - niepełnosprawni
the unemployed – bezrobotni

7. STOPIEŃ NAJWYŻSZY

Przymiotniki i przysłówki w stopniu najwyższym zwykle wymagają użycia przedimka the:

She's the best student in our class.
It was the most expensive dress in the whole shop.

Jeśli jednak przed nimi stoi przymiotnik dzierżawczy my/your/his etc., przedimka the nie używamy:

He's my best friend.
That's my most expensive dress.

8. LICZEBNIKI PORZĄDKOWE

Przedimek the stawiamy przed liczebnikami porządkowymi, o ile nie są one poprzedzone przymiotnikiem dzierżawczym:

I live on the second floor.
Amy is in the fifth grade.

ale:

Mia is my third child.

9. MUZEA, HOTELE, RESTAURACJE, GAZETY

Muzea, hotele, restauracje, puby, tytuły gazet wymagają zwykle użycia przedimka the:

the British Museum

the Hilton Hotel

the Wisconsin Restaurant

the White Lion (pub)

the Financial Times

ale:

Przed nazwami, które pochodzą od nazwiska założyciela/właściciela nie stawiamy przedimka the:

McDonald's

Anna's Restaurant

INDEFINITE ARTICLE - Przedimek nieokreślony

Przedimek nieokreślony występuje w dwóch formach: a i an. Przedimka nieokreślonego a użyjemy przed rzeczownikiem lub wyrażeniem rzeczownikowym zaczynającym się od spółgłoski:

I'm a teacher.

He bought a sports car.

Przedimek nieokreślony an postawimy przed rzeczownikiem lub wyrażeniem rzeczownikowym zaczynającym się od samogłoski:

She's an engineer.

We live in an old house.

Istotne jest jak wymawiamy, a nie jak piszemy dane słowo i dlatego powiemy:

An uncle of mine came to visit me last weekend. [F] - samogłoska

ale:

Is there a university here? [j] - spółgłoska

Podobnie:

There is an Englishman waiting for you, Mr Benton. [#] - samogłoska

ale:

A eucalyptus tree was planted in front of my house by its previous owner. [j] – spółgłoska

Należy także uważać na użycie a/an przed głoską h, ponieważ w języku angielskim istnieje tzw. h nieme, niewymawiane. Słowo zaczynające się na h nieme, w rzeczywistości zaczyna się (w wymowie) od samogłoski i dlatego konieczne jest użycie przedimka an

Powiemy:

an hour
an honest man
an heir to the throne

ale w pozostałych przypadkach:

a hotel
a horrible accident
a humorous story

ZERO ARTICLE - Przedimek zerowy

Chociaż większość rzeczowników w języku angielskim wymaga użycia przedimka nieokreślonego a/an lub określonego the, istnieją pewne sytuacje, w których nie użyjemy żadnego przedimka. To one:

1. IMIONA I NAZWISKA

Przed imionami i nazwiskami nie stawiamy przedimka:

Thomas Lincoln is my cousin.
I met Anna in Paris.

Wyjątek stanowią nazwiska w liczbie mnogiej, oznaczające rodzinę:

The Adams have moved away from the town. (The Adams = rodzina Adamsów)
The Adams and the Simpsons are the world's favourite families.

2. NAZWY POSIŁKÓW

Przed nazwami posiłków nie stawiamy zwykle żadnego przedimka:

We have dinner at 6 o'clock.
Breakfast is the first meal of the day.

Jeśli jednak mamy na myśli konkretny posiłek, wówczas użyjemy przedimka określonego the:

The lunch I ate with Marika consisted of roast chicken and a delicious salad.

Jeśli nazwa posiłku poprzedzona jest opisem przymiotnikowym, wtedy konieczne jest użycie przedimka a/an:

It was a delicious lunch.

3. OGÓLNE STWIERDZENIA

Ogólne stwierdzenia dotyczące jakiejś grupy przedmiotów/osób nie wymagają użycia przedimków, pod warunkiem, że rzeczownik występuje w liczbie mnogiej:

Cars are expensive. (samochody – ogólnie)

Tę samą prawdę można wyrazić też przy użyciu rzeczownika w liczbie pojedynczej i taka konstrukcja wymaga już użycia przedimka:

The car is very expensive.

lub:

A car is very expensive.

Również ogólne stwierdzenie dotyczące rzeczowników niepoliczalnych wyrażane jest bez przedimków:

Snow is white.

Water boils in 100 degrees Celsius.

4. DNI, MIESIĄCE, GODZINY

Przed nazwami dni tygodnia oraz miesięcy nie stawiamy przedimka:

I was born in August.

We're leaving on Tuesday.

Wyjątkiem są sytuacje, w których dany dzień lub miesiąc jest dalej szczegółowo opisany:

Do you remember the Sunday we went to the funfair and I lost my car keys?

Przy podawaniu czasu (godziny) nie stosujemy przedimków:

It's seven o'clock.

Let's meet at half past three.

Wyjątkiem jest wyrażenie a quarter:

a quarter past five

5. PORY DNIA

Niektóre nazwy pór dnia występują w zdaniu bez przedimka, inne wymagają użycia the:

bez przedimka the:

at night

by day/night

at midnight/midday

in the morning/afternoon/evening

during the day/night

jeśli przed nazwą pory dnia stanie określenie typu last, this, next, przedimka nie użyjemy:

We met this morning.

6. NAZWY ULIC, LOTNISK, DWORCÓW KOLEJOWYCH I SKLEPÓW

Większość wymienionych w tytule nazw nie wymaga użycia przedimka, choć i od tej reguły mogą zdarzyć się wyjątki:

I live in Słoneczna Street.

We bought a house near Gatwick airport.

Sue met Mark at Victoria Station.

Did you buy it at Harrods?

7. DYSCYPLINY SPORTOWE

Przed nazwami dyscyplin sportowych nie stawiamy przedimka:

I'm good at golf.

My father used to play football a lot.

We spend two hours a week doing aerobics.

8. NAZWY NAUK I PROFESJI

Przedimka nie stawiamy także przed nazwami nauk i profesji:

My sister has made a career in medicine.

Do you like physics?

9. ŚRODKI TRANSPORTU

Jeśli mówimy o poruszaniu się jakimś środkiem lokomocji, użyjemy wyrażenia bez przedimka. Powiemy:

to go by car/train/plane/bus etc.

Pozostałe wyrażenia zawierające nazwy środków transportu wymagają jednak zastosowania odpowiedniego przedimka:

There's a car waiting for you in the street.

I will take the bus.

10. AT SCHOOL, HOSPITAL...

School, hospital, a także inne rzeczowniki tej grupy, np. prison, bed, college, jail, church mogą zostać użyte z the lub bez żadnego przedimka w zależności od kontekstu.

Przedimka nie użyjemy jeśli mowa jest o konkretnym przeznaczeniu danego obiektu/miejsca. To znaczy jeśli:

we go to school

as a pupil

we go to college

as a student

we go to hospital	as a patient
we go to bed	to sleep
we go to prison/jail	as a prisoner
we go to church	to pray or for a service

Jeśli rzeczowniki te zostaną użyte w innym kontekście, wówczas konieczne jest postawienie przedimka:

Twenty prisoners escaped last night but they were caught and the prison is now under control.
The church is hundreds of years old.
She sat on the bed and looked at me.

11. NAZWY ŚWIĄT

Nazwami świąt zwykle nie stawiamy przedimków:

I spent Christmas with my parents.
In Christian countries Easter is celebrated as a religious holiday.

II PLURALS - Liczba mnoga rzeczowników

Liczbę mnogą rzeczownika w większości przypadków tworzymy przez dodanie końcówki -s:

cat – cats
finger – fingers
boy - boys

Istnieją także rzeczowniki nieregularne, które tworzą liczbę mnogą w inny sposób. Oto one:

1. RZECZOWNIKI ZAKOŃCZONE NA -s, -ss, -x, -sh, -ch – -es :DODAJEMY KOŃCÓWKĘ -es:

-s bus - buses
-ss class – classes
-x box – boxes
-sh bush – bushes
-ch match – matches

2. WIĘKSZOŚĆ RZECZOWNIKÓW ZAKOŃCZONYCH NA -o, TAKŻE DODAJEMY KOŃCÓWKĘ -es:

potato – potatoes
tomato – tomatoes

ale: radio – radios
photo – photos

3. RZECZOWNIKÓW ZAKOŃCZONE NA SPÓŁGŁOSKĘ + -y, KOŃCOWE -y ULEGA ZAMIANIE NA -ies:

story – stories
baby – babies

4. KILKANAŚCIE RZECZOWNIKÓW ZAKOŃCZONYCH NA -f lub -fe TWORZY LICZBĘ MNOGĄ PRZEZ ZAMIANĘ KOŃCÓWKI NA -ves:

calf – calves
elf – elves
leaf – leaves
loaf – loaves
wife – wives
knife – knives
wolf – wolves
shelf – shelves

5. NIEKTÓRE RZECZOWNIKI TWORZĄ LICZBĘ MNOGĄ W SPOSÓB CAŁKIEM NIEREGULARNY

child – children
man – men
woman – women

person – people
foot – feet
tooth – teeth
mouse – mice
louse – lice
goose – geese
ox – oxen

6. ISTNIEJE TAKŻE PEWNA LICZBA RZECZOWNIKÓW, KTÓRYCH LICZBA MNOGA JEST TAKA SAMA JAK POJEDYNCZA

sheep – sheep
fish – fish
aircraft - aircraft
deer - deer

LICZBA POJEDYNCZA Z KOŃCÓWKĄ -S

Pewne rzeczowniki wyglądają pozornie na liczbę mnogą, choć w rzeczywistości nią nie są:

billiards
mumps
darts
news
measles
dominoes,

a także nazwy nauk: politics, maths itp.

Należy pamiętać, że czasownik, który nastąpi po tego rodzaju rzeczownikach będzie w liczbie pojedynczej:

What's the news?

Maths is my favourite subject.

RZECZOWNIKI MAJĄCE TYLKO LICZBĘ MNOGĄ

Pewne rzeczowniki mają tylko liczbę mnogą i czasownik, który po nich nastąpi też wystąpi w liczbie mnogiej. Rzeczowniki te oznaczają zwykle coś podwójnego, mnogiego lub składającego się z dwu i więcej części:

clothes
glasses
scissors

Are those your clothes?

Where are my trousers?

RÓŻNE ZNACZENIA W LICZBIE POJEDYNCZEJ I MNOGIEJ

Niektóre czasowniki mają różne znaczenie w liczbie pojedynczej i mnogiej, np:

damage – szkoda

saving – oszczędzanie

earning – zarabianie

damages – odszkodowanie

savings – oszczędności

earnings - zarobki

III COUNTABLE AND UNCOUNTABLE NOUNS – Rzeczowniki policzalne i niepoliczalne

Rzeczowniki policzalne jak sama nazwa wskazuje to takie, które są na tyle duże, że możemy z łatwością je policzyć. Niepoliczalne to te, których policzyć nie zdołamy (np. wszystkie PŁYNY, wszystkie rzeczy SYPKIE takie jak sól czy cukier, CHLEB, MIĘSO, PIENIĄDZE, rzeczowniki abstrakcyjne np. CZAS, ŚWIATŁO, CHLEB, MIĘSO, SER itp.

UWAGA! Mogę powiedzieć a loaf/ a slice of bread (bochenek/ kromka chleba ale wtedy liczę nie sam chleb a to ile mam jego bochenków czy kromek!)

COUNTABLES (policzalne)	UNCOUNTABLES (niepoliczalne)
- forma lp i lm	- forma tylko lp
-lp: a/ an + rzeczownik - lm: some (kilka)/ number + rzeczownik	- some (trochę) + rzeczownik
TWIERDZENIA	
LP: There is a/ an... LM: There are some... I eat a lot of/ lots of... (<i>dużo</i>) He bough too many ... (<i>za dużo</i>) <i>a few (+)/ few (-) kilka</i> <i>I've got a few friends ☺</i> <i>I've got few friends ☹</i>	There is some... She eats lots of/ a lot of (<i>dużo</i>)... He eats too much... (<i>za dużo</i>)... <i>a little (+)/ little (-) trochę</i> <i>I've got a little water ☺</i> <i>I've got little water ☹</i>
PRZECZENIA	
LP: There isn't a /an... LM: There <u>aren't</u> any... There <u>are</u> no... There aren't many...	There <u>isn't</u> any... There <u>is</u> no... There isn't much...
PYTANIA?	
How many...? Ile? LP: Is there a/an...? LM: Are there any...?	How much...? Ile? Is there any...?

IV CONJUNCTIONS - Spójniki

Spójniki (ang. *linking words*) to niepozorne słówka, o których rzadko myślimy i zwykle nie traktujemy ich jako osobnej kategorii czy zagadnienia gramatycznego, gdy zgłębiamy tajemnice języka angielskiego. Tymczasem, to właśnie one pozwalają nam połączyć poszczególne elementy naszej wypowiedzi w spójną całość.

Najczęściej używane spójniki

- spójniki, które występują w środku zdania:
- *because* - ponieważ, np. *I went home early because I didn't feel well.* - Poszedłem do domu wcześniej, ponieważ nie czułem się dobrze.
- *and* - i/a, np. *I can speak English and French.* - Potrafię mówić po angielsku i po francusku.

spójniki współrzędne

- *and* - i/ale
- *but* - ale
- *as/like* - tak jak
- *or* - albo
- *so* - więc
- *yet* - lecz, ale
- *both... and...* - zarówno... jak...
- *either... or...* - albo... albo...
- *neither... nor...* - ani... ani...
- *not only... but also* - nie tylko... ale także

spójniki podrzędne

- *although* - pomimo że
- *because* - ponieważ
- *if* - jeśli
- *that* - że
- *than* - niż
- *unless* - jeśli nie, chyba że
- *when* - kiedy
- *where* - gdzie
- *while* - podczas gdy

V PREPOSITIONS - Przyimki

Przyimki to nieodmienna część mowy, która łączy się z innym wyrazem i nadaje mu nowy sens. Pozwala na wprowadzenie do zdania informacji o czasie, miejscu, ruchu i sposobie wykonania opisywanej czynności.

Za pomocą przyimków sposobu wprowadzamy informację za pomocą czego lub przez kogo została wykonana dana czynność. Innymi słowy, określamy wykonawcę czynności lub instrument/narzędzie, które posłużyło do jej wykonania.

by - przez

Z przyimkiem *by* spotykamy się najczęściej w stronie biernej. To właśnie za pomocą tego niepozornego słówka wprowadzamy do zdania wykonawcę czynności.

with - z (czymś)

W języku polskim mamy deklinację, czyli odmianę przez przypadki. To sprawia, że często nie ma potrzeby używania przyimka, zamiast tego odmieniamy rzeczownik. Kiedy chcemy powiedzieć, że wykonaliśmy jakąś czynność za pomocą jakiegoś przedmiotu, nie stosujemy przyimka, lecz wstawiamy nazwę tego przedmiotu w narzędniku, np. *Kroilem chleb (kim? czym?) nożem*. W angielskim nie ma przypadków. Musimy jednak sięgnąć po przyimek *with*.

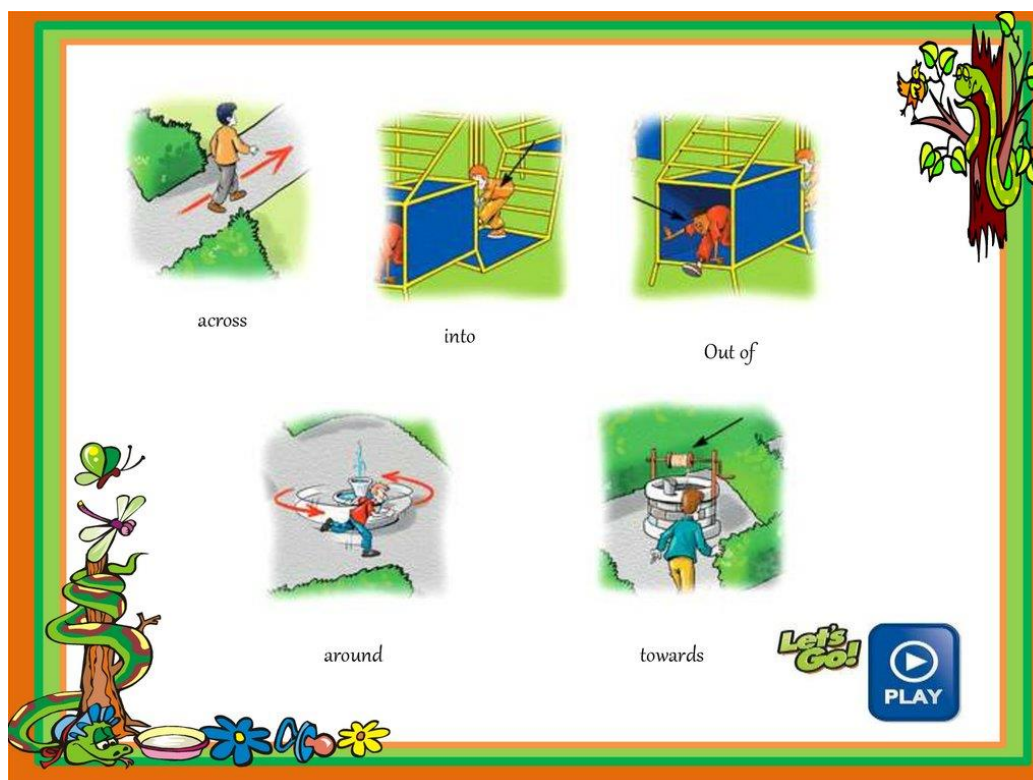
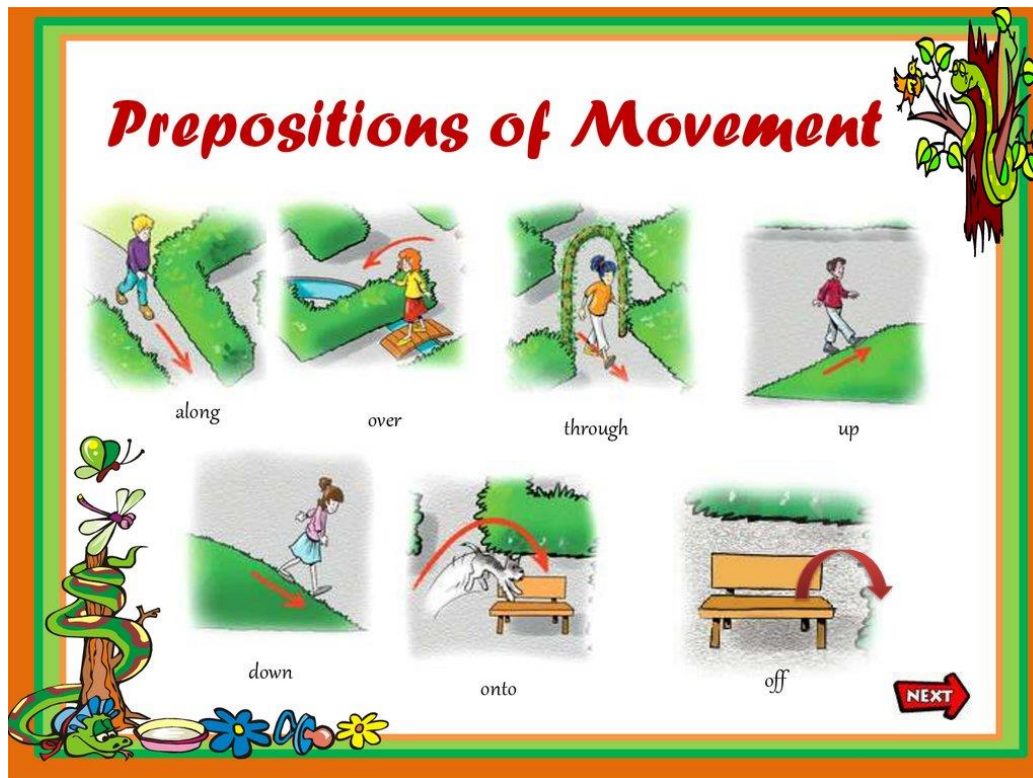
PREPOSITIONS OF PLACE – Przyimki miejsca

Przyimki miejsca są używane aby dokładniej określić miejsce położenia kogoś lub czegoś.

- among (między, wśród, pośród – **więcej niż dwie osoby/rzeczy**)
- at (przy, w, do, obok)
- behind (za, zza)
- below (pod, poniżej)
- between (między – **dwie osoby/rzeczy**)
- by (przy, obok)
- in (w)
- in front of (przed)
- inside (w środku, wewnątrz)
- next to (obok)
- near (w pobliżu)
- on (na)
- under (pod)

PREPOSITIONS OF MOVEMENT – Przyimki kierunku

Przyimki kierunku określają kierunek, w którym dana osoba się porusza

PREPOSITIONS OF TIME - Przyimki czasu

Za pomocą przyimków czasu wprowadzamy do wypowiedzi informację na temat czasu odbywania się opisywanej czynności, np. *in June* (w czerwcu), *at the weekend* (w weekend), *since Monday* (od poniedziałku), *for five years* (od pięciu lat), itd.

Trzy najczęściej używane przyimki czasu w języku angielskim to *in, on* i *at*. Na liście przyimków czasu znajdziemy jednak o wiele więcej pozycji.

Przyimek ***in*** oznacza “w” i stosujemy go:

- z miesiącami - np. *in January* (w styczniu)
- z porami roku - np. *in the winter* (zimą)
- z latami - np. *in 1598*, a także w połączeniu miesiąca i roku - np. *in May 2020* (w maju 2020 roku)
- z dekadami - np. *in the 1980s* (w latach osiemdziesiątych dwudziestego wieku)
- ze stuleciami - np. *in the 18th century* (w osiemnastym wieku)
- z porami dnia - np. *in the morning* (rano)
- z dłuższymi przedziałami czasu - np. *in the Middle Ages* (w średniowieczu)
- wyrażenia: *in the future* (w przyszłości), *in the past* (w przeszłości), *in a moment* (za chwilę), *in a few months time / in a few months* (za kilka miesięcy), *in the end* (w końcu), *in time* (na czas, bez opóźnień, w sam raz)

Przyimka czasu ***on*** używamy przede wszystkim wtedy, gdy w określeniu czasu, które wprowadzamy, występuje dzień (w jakiegokolwiek formie):

- z dniami tygodnia - np. *on Wednesday* (w środę)
- z konkretnymi datami - np. *on 16th February* (16 lutego)
- z nazwami świąt, które zawierają słowo “day” - np. *on Boxing Day* (w drugi dzień Świąt Bożego Narodzenia)
- w połączeniu dzień tygodnia + pora dnia - np. *on Monday morning* (w poniedziałek rano)
- w wyrażeniach ze słowem “day” - np. *on my birthday* (w moje urodziny), *on their wedding day* (w dniu ich ślubu)
- w wyrażeniu *on time* (punktualnie)

at - w, o

Przyimek czasu *at* stosowany jest z godzinami, porami dnia, nazwami świąt oraz w utartych wyrażeniach. Oto kilka przykładów:

at five o'clock - o piątej

at noon - w południe

after - po

Oto kilka przykładów zastosowania przyimka *after*:

the day after tomorrow - pojutrze

after dinner - po obiedzie

before - przed, zanim

Przykłady zastosowania przyimka *before*:

before breakfast - przed śniadaniem

the day before yesterday - przedwczoraj

by - przed, aż do, nie później niż

Przyimka czasu *by* używamy, aby powiedzieć, że opisywana czynność skończy się w przyszłości, lub zakończyła się w przeszłości przed określonym momentem czasu, nie wskazuje jednak na dokładny czas jej wykonania. Spójrz na poniższe przykłady.

by the weekend - przed weekendem / nie później niż w weekend

by the end of the year - przed końcem roku

VI NUMERAL - Liczebnik

Liczebniki od 1 do 12

- 1 - one
- 2 - two
- 3 - three
- 4 - four
- 5 - five
- 6 - six
- 7 - seven
- 8 - eight
- 9 - nine
- 10 - ten
- 11 - eleven
- 12 – twelve

Liczebniki od 13 do 19

Tworzymy regularnie, dodając końcówkę -teen (-naście). Należy tylko zwrócić uwagę na różnice w pisowni w przypadku "three - thirteen" oraz "five - fifteen".

- 13 - thirteen
- 14 - fourteen
- 15 - fifteen
- 16 - sixteen
- 17 - seventeen
- 18 - eighteen
- 19 – nineteen

Liczebniki od 20 do 99

Dziesiątki tworzymy regularnie dodając końcówkę **-ty** (-dziesiąt). Należy uważać na różnice w pisowni w przypadku "three - thirty", "four - forty" oraz "five - fifty". Pozostałe liczebniki (21, 22, itd.) tworzymy dodając jednostkę do dziesiątki i rozdzielając je myślnikiem. Nie występują tu żadne nieregularności.

- 20 - **twenty**
- 21 - twenty-one
- 22 - twenty-two
- 30 - **thirty**
- 40 - **forty**
- 50 - **fifty**
- 60 - **sixty**
- 70 - **seventy**
- 80 - **eightty**
- 90 – **ninety**

Liczebniki powyżej 100 tworzymy tak:

hundred and (numer od 0 do 99)

- 100 - one/a hundred
- 101 - one/a hundred **and** one
- 125 - one/a hundred **and** twenty-five

By określić ilość setek należy do hundred dodać na początku numer

- 200 - two hundred
- 800 - eight hundred
- 900 - nine hundred

Liczebniki powyżej 1000 tworzymy tak:

thousand and (numer od 0 do 999)

- 1000 - one/a thousand
- 1001 - one/a thousand **and** one
- 1101 - one/a thousand, one hundred **and** one (uwaga na przecinek)
- 1275 - one/a thousand, two hundred **and** seventy-five (uwaga na przecinek)
- 3,000 - three thousand

Liczebniki porządkowe

Liczebniki porządkowe tworzymy poprzez dodanie końcówki **-th**. Wyjątkiem są pierwsze trzy liczebniki, które są nieregularne. W przypadku dziesiątek, które kończą się na -y, trzeba pamiętać o zamianie **-y** na **-ie**. w pisowni w przypadku "five-fifth" (pięć-piąty), "nine-ninth" (dziewięć-dziewiąty) i "twelve-twelfth" (dwanaście-dwunasty) zmienia się nieco pisownia. Liczebniki porządkowe zazwyczaj poprzedzane są przedimkiem określonym **the**.

- 1st - (the) first
- 2nd - (the) second
- 3rd - (the) third
- 4th - (the) fourth
- 5th - (the) **fifth**
- 6th - (the) sixth
- 7th - (the) seventh
- 8th - (the) eighth
- 9th - (the) **ninth**
- 10th - (the) tenth
- 11th - (the) eleventh
- 12th - (the) **twelfth**
- 13th - (the) thirteenth
- 14th - (the) fourteenth
- 15th - (the) fifteenth
- ...
- 20th - (the) twentieth
- 21st - (the) twenty-first
- 30th - (the) thirtieth
- 31st - (the) thirty-first

Ułamki

Liczebniki porządkowe są wykorzystywane w tworzeniu ułamków, np.

$1/3$ - one third, $2/5$ - two fifths, $3/10$ - three tenths

jedna trzecia, dwie piąte, trzy dziesiąte (w ostatnich dwóch przypadkach jest liczba mnoga)

Wyjątkiem jest jedna druga (dosłownie: połowa), jedna czwarta i trzy czwarte (ćwiartka, trzy ćwiartki)

$1/2$ - a half, $1/4$ - a quarter, $3/4$ three quarters

Daty

Liczebniki porządkowe pojawiają też się w datach, np.

- Jan 1 - the first of January / January the first (1 stycznia)
- May 10 - the tenth of May / May the tenth (10 maja)
- Aug 23 - the twenty-third of August / August the twenty-third (23 sierpnia)
- Dec 25 - the twenty-fifth of December / December the twenty-fifth (25 grudnia)

VII PRONOUNS - ZAIMKI

Zaimki osobowe występują w funkcji podmiotu, a mówiąc prościej - odpowiadają na pytanie kto? co? i najczęściej występują na początku zdania w zdaniach twierdzących i przeczących, **Zaimki osobowe** nie odmieniają się w żaden sposób, czyli nigdy nie zmieniają swojej formy.

ZAIMKI OSOBOWE

PODMIOTOWE	DOPEŁNIENIOWE
I - ja	Me - mi, mnie
You - ty	You - tobie, ciebie
She- ona	Her - jej
He - on	Him - jemu
It - to	It - temu
We - my	Us - nam
You - wy	You - wam
They - oni	Them - mi

Przymiotniki dzierżawcze opisują rzeczownik. Ich charakterystyczną cechą jest to, że nigdy nie występują samodzielnie - zawsze poprzedzają określany przez siebie rzeczownik (np. my dog, your husband, their house).

PRZYMIOTNIKI DZIERŻAWCZE

My - moje
Your - twoje
Her -jej
His - jego
Its -tego
Our - nasze
Your -wasze
Their - ich

Zaimki dzierżawcze w języku angielskim to samodzielne słówka określające przynależność.

ZAIMKI DZIERŻAWCZE
Mine (my + rzecz)
Yours (your + rzecz)
Hers (her + rzecz)
His (his + rzecz)
-
Ours (our + rzecz)
Yours (your + rzecz)
Theirs (their + rzecz)

Zaimki zwrotne oznaczają, że daną czynność podmiot wykonuje "na sobie". W języku polskim mamy niby jedno słowo dla każdej osoby: **się**, ale w odmianie przez przypadki dojdą formy **sobie, sobą, siebie**, a w funkcji emfaticznej, o której napiszemy niżej, pojawią się też **sam, sama, sami, same**.

ZAIMKI ZWROTNE
Myself - ja sam
Yourself - ty sam
Herself - ona sama
Himself - on sam
Itself - samo w sobie
Ourselves - my sami
Yourselves - wy sami
Themselves - oni sami / one same

Zaimki wskazujące w języku angielskim służą do określenia dystansu fizycznego lub w czasie pomiędzy mówiącym, a opisywanym obiektem.

ZAIMKI WSKAZUJĄCE

	LICZBA POJEDYNCZA	LICZBA MNOGA
BLISKO	this - ten ,ta, to	these - ci,te
DALEKO	that - tamten, tamta, tamto	those - tamci, tamte

DOPEŁNIACZ SAKSOŃSKI

Dopełniacz saksoński w języku angielskim, nazywany często również dopełniaczem flekcyjnym, to sposób na określenie przynależności. Jak wyrazić taką formę dzierżawczą (possessive 's)? Wystarczy dodać do wyrazu, który określa właściciela apostrof + s.

WŁAŚCICIEL + 'S + WŁASNOŚĆ

dog's toy – zabawka psa

Jeśli chcemy mieć pewność czy zastosować dopełniacz saksoński należy zadać dwa pytania, na które on odpowiada:

Do kogo to należy? oraz Do czego to należy?

ZAIMKI SOME-/ ANY-/ NO-/ EVERY-

Jeżeli chodzi o zaimki w języku angielskim to jeżeli chcemy powiedzieć o ludziach to piszemy **BODY/ONE**, do rzeczy **THING**, do miejsc **WHERE**.(przedstawia to poniższa tabela)

	- każdy <i>every</i>	<i>some</i> - jakiś	<i>any</i> - (w tym przypadku) jakikolwiek	<i>no</i> - żaden
do ludzi dodajemy- <u>body/one</u>	<u>Everybody/Everyone</u> każda osoba/ każdy	<u>Somebody/Someone</u> ktoś (bo jakiś człowiek)	<u>Anybody/Anyone</u> ktokolwiek	<u>Nobody/No one</u> nikt
do rzeczy dodajemy <u>thing</u>	<u>Everything</u> wszystkie rzeczy	<u>Something</u> coś (bo jakaś rzecz)	<u>Anything</u> cokolwiek	<u>nothing</u> nic
do miejsc dodajemy <u>where</u> (gdzie)	<u>Everywhere</u> wszędzie	<u>Somewhere</u> gdzieś	<u>Anywhere</u> gdziekolwiek	<u>nowhere</u> nigdzie

Przykłady zdań:

+I need somebody. - potrzebuje kogoś.
- I don't need anybody.- Nie potrzebuje nikogo.
? Do I need anybody?- Czy ja potrzebuję kogokolwiek?

OTHER

inny, różny (od wcześniej wymienionych)

Przed rzeczownikiem w liczbie mnogiej albo niepoliczalnej.

Your English teacher is so cool. Other teachers are not so cool.
- Przed rzeczownikiem w liczbie pojedynczej z SOME.

Some other guy.

ANOTHER

jeszcze jeden, następny, inny (niż ten wspomniany)

- Stawiamy przed rzeczownikiem policzalnym w liczbie pojedynczej.
Look! John is reading another book!

VIII ADJECTIVES AND ADVERBS – Przymiotniki i przysłówki

Przymiotniki odpowiadają na pytania: jaki? jaka? jakie? (what?) i zawsze określają nam rzeczowniki.

Stopniowanie przymiotników i przysłówków

Przymiotniki stopniujemy w zależności od jego formy.

Przymiotniki dzielimy na:

- - krótkie (jednosylabowe lub dwu zakończone na "y")
- - długie (2 sylaby, przy których ostatnią literą NIE jest "y" lub więcej niż dwie sylaby)
- - nieregularne

Najważniejsze są końcówki!!

W przymiotnikach krótkich:

w stopniu wyższym: dodajemy *-er*

w stopniu najwyższym: dodajemy *the...-est*

Przykłady:

- old-older-the oldest
- big-bigger-the biggest
-

Warning!

Jeśli na końcu zdania jest spółgłoska to piszemy ją podwójnie !

W przymiotnikach długich nie dodajemy końcówek dodajemy za to słówko "more" w stopniu wyższym. Natomiast w stopniu najwyższym "the...most".

W przymiotnikach długich używamy stopniowania opisowego!!

Przykłady:

- beautiful-more beautiful-the most beautiful
- expensive-more expensive-the most expensive

Są także przymiotniki nieregularne, które każde dziecko uwielbia.

No niestety je trzeba po prostu wkuć na pamięć.

Przykład:

- good-better-the best
- bad - worse - the worst

A teraz przechodzimy do przysłówków, let's do this.

Przysłówki tworzymy od przymiotników. Stopniujemy je tylko do stopnia wyższego. Są to nieodmienne części mowy, które opisują czynności, stany and more.

Tak jak mówiłam przymiotniki tworzymy od przymiotniki e.g. przymiotnik loud po dodaniu końcówki -ly wychodzi słowo *loudly*

More examples:

nice-nicely
slow-slowly

Przysłówek od słówka "good" i od słówka "bad" ma inną formę...

bad-badly-worse
good-well-better.

Stopniowanie do stopnia wyższego:

- e.g. loud-loudly-more loudly

Mamy parę wyjątków:

- fast-fast-faster
- hard-hard-harder
- late-late-later
- early-early-earlier

IX QUESTION WORDS – Słowa pytające

Zaimki pytające służą do tworzenia pytań szczegółowych. Pytania przy ich użyciu tworzymy w sposób następujący:

Zaimek pytający + (operator) + czasownik + rzeczownik / reszta zdania

Np. **Who** is it? – **Kto** to jest?

What are you doing? – **Co** robisz?

How old are you? – Ile masz lat?

Zaimki pytające służą do tworzenia pytań szczegółowych (o pytania szczegółowe):

WHAT? – *co? jaki?jaka? jakie?*

What are you doing now?

What is this?

What films do you enjoy watching?

What's your mother's name?

What's the weather like today?

WHO? – *kto?kogo? z kim? o kim?*

Who are you talking to?

Who discovered America?

Who is Jane going to visit tomorrow?

WHOSE? *czyj? czyja? czyje?*

Whose book is this?

Whose pen has she taken by mistake?

Whose bike can I borrow?

WHICH? – *który? która? które?*

Which film do you recommend?

Which T-shirt is yours?

Which dress should I put on?

Zadając pytanie: która godzina?, nie skorzystamy z przyimka *which*, ale zapytamy: *What time is it?* lub *What's the time?*

WHERE? – *gdzie? skąd? dokąd?*

Where are you going on holidays?

Where did she meet her boyfriend?

Where do you come from?

WHEN? – *kiedy?*

When will you visit us?

When did you buy your new house?

When are you getting married?

Zapamiętaj, że zaimek pytający *when* nie występuje w pytaniach w czasie Present Perfect!

WHY? – dlaczego?

Why did Maggie divorce Bob?
Why doesn't she want to go shopping?
Why are you so sad?

HOW? – jak?

Zaimek *how* może występować w pytaniach sam lub w towarzystwie przymiotników i przysłówków:

How do you get to school?
How do you do?
How is your mum?

how often? – jak często?

How often do you visit your parents?
How often did Lucy go to the disco?
How often should I go shopping?

how long? – jak długo?

How long does it take you to get to school?
How long were they on holidays?
How long is she going to stay in Chicago?

how much? – ile?

Łączy się z rzeczownikami niepoliczalnymi:

How much time do you have?
How much money did she spend?
How much milk would you like in your tea?

how many? – ile?

Łączy się z rzeczownikami policzalnymi w liczbie mnogiej:

How many friends does she have?
How many tomatoes do you need?

INDIRECT QUESTIONS - PYTANIA POŚREDNIE

Czym są pytania pośrednie?

Pytania pośrednie to pytania, które zaczynają się od 'czy mógłbyś mi powiedzieć', 'zastanawiam się czy..' itd. Na przykład:

Czy to jest twój dom? – Pytanie bezpośrednie.

Czy mógłbyś mi powiedzieć czy to jest twój dom? – Pytanie pośrednie.

Pytania pośrednie zaczynamy od frazy wprowadzającej i słowa pytającego, następnie wstawiamy podmiot zdania, a potem stawiamy czasownik.

fraza wprowadzająca + słowo pytające + podmiot + czasownik + reszta zdania

Pytania pośrednie stosujemy, kiedy chcemy w bardzo uprzejmy sposób zadać pytanie. Ponadto konstrukcja pytań pośrednich ma swoje zastosowanie w mowie zależnej (o mowa zależna). Na początek spójrzmy na pytania bezpośrednie i pośrednie, aby zobaczyć, czym się one różnią:

- Pytania bezpośrednie:
 - *Where do you live?
 - What time is it?
- Pytania pośrednie:
 - * **Could you tell me** where you live?
 - **I wonder if you could tell me** what time it is.

Pytania pośrednie rozpoczynamy od zwrotów: **do you know, have you any idea, I wonder, could you tell me**, a następnie przechodzimy do pytania. Niestety, na tym nie koniec, bowiem w pytaniach pośrednich konstrukcja zdania pytającego zostaje zamieniona na konstrukcję zdania twierdzącego. Dlaczego? Powyżej wspomniane zwroty są już w formie pytań, dlatego nie dublujemy ich:

- **Do you know** why they divorced?
- **Have you any idea** when Tom is going to come back?
- **I wonder** what they will do in this situation.
- **Could you tell me** who they are going to fire next?

Mamy również pytania typu tak / nie. Je również możemy zamienić na pytania pośrednie, ale w trochę inny sposób. Pytania typu tak / nie rozpoczynają się od czasowników posiłkowych, a jak już wspomnieliśmy, w niektórych czasach pozbywamy się ich w zdaniach twierdzących. Musimy więc usunąć czasownik posiłkowy, na jego miejsce wstawiamy **if** lub **whether**, a resztę zamieniamy, tak jak w przypadku pytań szczegółowych:

- Have you signed the contract? Could you tell me if you have signed the contract?
- Did she meet Mrs. Jones? Do you know if she met Mrs. Jones?
- Would you like to try this dress on? I wonder whether you would like to try this dress on.

X TO BE – Być

Czasownik „to be” jest podstawowym czasownikiem w języku angielskim. Jego odmiany należy nauczyć się na pamięć. Jest to również czasownik SAMOWYSTARCZALNY, co oznacza, że nie stosujemy go z innymi operatorami ani słówkami posiłkowymi.

Czasownik BYĆ - To BE

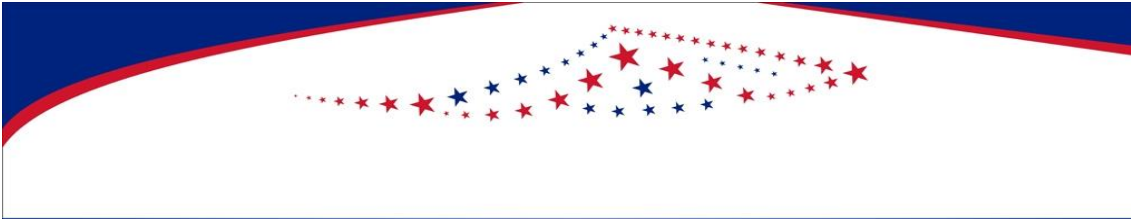
Liczba pojedyncza	Liczba mnoga
I am = I'm	We are = We're
You are = You're	You are = You're
He is = He's	They are = They're
She is = She's	
It is = It's	

Odmiana czasownika BYĆ po angielsku

	affirmative	negative	question
I	I am ja jestem	I am not	Am I ?
he/she/it	He is on jest	He is not	Is he ?
you/we/they	You are ty jesteś	You are not	Are you ?

XI HAVE GOT - Mieć

Czasownik MIEĆ - HAVE GOT

Liczba pojedyncza	Liczba mnoga
I have got = I've got	We have got = We've got
You have got = You've got	You have got = You've got
He has got = He's got	They have got = They've got
She has got = She's got	
It has got = It's got	

Czasownik „mieć” wyrażający posiadanie, w zdaniu oznajmującym może mieć dwie formy: ze słowem „got” np. I have got – ja mam, lub też bez słowa „got” – I have. Obie formy są poprawne w języku angielskim. Częściej spotykana w mowie potocznej, jest forma z „got”.

Verb "to have" Present Simple

	affirmative	negative	question
I	I have got	I haven't got	Have I got?
he/she/it	He has got	He hasn't got	Has he got?
you/we/they	You have got	You haven't got	Have you got?

XII MODAL VERBS – Czasowniki modalne

Co to są angielskie czasowniki modalne?

Czasowniki modalne (ang. modal verbs) występujące w języku angielskim to:

can shall may will must could should might would ought to

Wyróżnia się też konstrukcje modalne takie jak: **have to need to be able to had better**

Mają one zbliżone znaczenie do czasowników modalnych, gramatycznie jednak nimi nie są.

Formy przeczące czasowników modalnych to odpowiednio: **can't / cannot shan't may not won't mustn't couldn't shouldn't might not wouldn't oughtn't to**

Jaką formę mają czasowniki modalne?

Czasowniki modalne łączą się z czasownikiem w formie bezokolicznika

Po czasownikach modalnych występuje czasownik w formie bezokolicznika bez słówka **to** (tzw. **bare infinitive**). Wyjątkiem jest **ought to**.

You can swim. – Umiesz pływać.

The kids must be quiet. – Dzieci muszą być cicho.

Dave ought to be more polite. – Dave powinien być bardziej uprzejmy.

Czasowniki modalne mają jedną formę dla wszystkich osób

Czasowniki modalne dla wszystkich osób mają tylko jedną, taką samą formę, nie wymagają żadnych końcówek:

You can dance well. – Potrafisz dobrze tańczyć.

He can dance well. – On potrafi dobrze tańczyć.

They can dance well. – Oni potrafią dobrze tańczyć.

Czasowniki modalne nie wymagają użycia czasowników posiłkowych

Czasowniki modalne nie wymagają użycia żadnych czasowników posiłkowych. W przeczeniach dodajemy do nich słówko **not**, a w pytaniach stosujemy inwersję.

You shouldn't (should not) go there. – Nie powinnaś tam iść.

Tom couldn't (could not) hear you. – Tom cię nie słyszał.

May I offer you a cup of tea? – Czy mogę zaproponować ci filiżankę herbaty?

Should I go to the doctor? – Czy powinnam iść do lekarza?

Kiedy stosujemy czasowniki modalne?

Czasowniki modalne mają wiele różnych znaczeń. Większość z nich została zebrana poniżej.

ZDOLNOŚĆ / MOŻLIWOŚĆ

can, could (przeszłość), be able to (przeszłość/ przyszłość)

I can drive a car.

He could swim when he was 5.

She was able to cook.

SUGESTIE / OFERTY

shall, can / could

Shall we have a pizza tonight?

Can I help you?

PROŚBA

can/could, may/might, will/would

Could you open the window, please?

May I leave earlier today?

Will you put away the groceries?

KONIECZNOŚĆ

must, have to/had to, need to, ought to

You must do it today.

I didn't have to go to work.

I need to make a copy of your ID.

He ought to stop smoking.

ZAKAZ

can't mustn't (silniejsze)

You can't leave your car here.

You mustn't touch the socket!

PORADY

should, had better

You should listen to your parents.

You'd better have that car checked as soon as possible.

PRZYPUSZCZENIA / DEDUKCJA

must, can't

They are holding hands, so she must be her mother.

She's too old. She can't be her mother.

PRAWDOPODOBIENSTWO

may / might / could

It may/might/could rain tonight.

POZWOLENIA

can/can't, could/couldn't, may/might

You can smoke in here if you want.

Could I open the window?

You may leave earlier today.

XIII THERE IS/ THERE ARE

Konstrukcja „there is/are” oznacza znajduje się/znajdują się, używamy tych zwrotów kiedy chcemy określić/wskazać miejsce położenia przedmiotu lub miejsca znajdowania się jakiś osób.

KONSTRUKCJA ZDAŃ

	LP	LM
+	There is a/ an... (There's a/ an...)	There are some (kilka)/ number.... (They're...)
-	There isn't a/ an...	There aren't any...
?	Is there a/ an...? + Yes, there is. -No, there isn't.	Are there any...? +Yes, there are. -No, there aren't.

There is a cat on the table.

There isn't a cat on the table.

There are cats on the table.

There aren't cats on the table.

Is there a computer? +Yes, there is. -No, there isn't.

Are there any students? + Yes, there are. - No, there aren't.

XIV PRESENT SIMPLE – Czas terażniejszy prosty

Czas Present Simple to czas terażniejszy, którego używamy, gdy mówimy o sytuacjach stałych, powtarzających się, oraz o czynnościach, które wykonywane są z pewną częstotliwością.

- w **3 os. lp.** (he, she, it) czasownik dostaje końcówkę **„s”**
(I make – she makes)

- po **„o,x,h,s”** + **„es”** (I go – she goes / I fix – he fixes)

↗ jeżeli przed „y” jest **samogłoska** dodajemy końcówkę **„s”**
(I play – she plays)

- po **„y”**

↘ jeżeli przed „y” jest **spółgłoska** to wymieniamy „y” na **„ies”**
(I cry – she cries)

- **TWIERDZENIE:** (+)

osoba + czasownik+ reszta zdania

np. I go to school.

He plays football.

- **PRZECZENIE (-) :** don't/ doesn't (3 os.lp) + bezokolicznik (bez końcówek)

osoba+don't/ doesn't+ czasownik+reszta zdania

np. **I don't** speak English. / **She doesn't** go to school.

- **PYTANIA:** do /does (3 os.lp)

(QW – what/where/when itp.) +do/ does+osoba+
czasownik (bez końcówek)+reszta zdania

np. Do you speak English? /

- Does she go to school?

+Yes, I do.

+ Yes, she does.

-No, I don't.

-No, she doesn't.

Where do you go to school?

- I go to school in Złotoryja.

- Charakterystyczne słowa:
always – zawsze
usually – zazwyczaj
often - często
sometimes – czasami
hardly ever – prawie nigdy
never - nigdy

Słowa te wstawiamy zawsze **przed** czasownik, oprócz czasownika „to be” !

I always play football on Friday.

You **are** always late.

XV PRESENT COUNTINUOUS TENSE – Czas terażniejszy ciągly

Zastosowanie:

- kiedy mówimy o czynnościach, które odbywają się teraz, w danej chwili, obecnie np.
-I am reading a book now. -Czytam teraz książkę.
- kiedy mówimy o czynności odbywającej się w terażniejszości, nie tylko w chwili mówienia o niej np.
-I am working hard at present.- Obecnie ciężko pracuję.
- mówiąc o czynnościach zaplanowanych (konkretne, ustalone plany) lub zamierzonych, mających się odbyć w przyszłości np.
-We are going to the cinema tonight. -Dziś wieczorem idziemy do kina.

Zdania twierdzące:

Osoba + „to be” + czasownik z „ing” + reszta zdania

* odmieniamy czasowniki “to be”

*do czasowników dodajemy „ing” np.

cook - cooking

make- making (usuwamy “e” na końcu czasownika)

swim - swiming (spółgłoska - samogłoska - spółgłoska na końcu = podwajamy ostatnią literę)

lie-lying (“-ie” na końcu wymieniamy na “y”)

Przykładowe zdania:

-It is raining now. -Teraz pada deszcz.

-We are going to school today. -Idziemy dzisiaj do szkoły.

-You are flying to Paris next week. -W przyszłym tygodniu lecicie do Paryża.

Zdania przeczące:

Osoba + przeczenie „to be” + czasownik z „ing” + reszta zdania

Przykładowe zdania:

- It isn't raining now..- Teraz nie pada deszcz.

-We are not going to school today.- Nie idziemy dzisiaj do szkoły.

-You are not flying to Paris next week.-W przyszłym tygodniu nie lecicie do Paryża.

Zdania pytające:

(QW) + „to be”+ osoba + czasownik z „ing” + reszta zdania + ?

-Are they smiling? Yes, they are. No, they aren't. /No, they're not.
Czy oni się uśmiechają? Tak (uśmiechają się). Nie (nie uśmiechają się).

Tworząc pytanie szczegółowe, wyraz pytający (QW) np. what – co, where – gdzie, when – kiedy, what time – o której godzinie, who – kto, why – dlaczego, how – jak stawiamy na początku zdania.

What are you listening to? Czego słuchasz?

Where is she sitting? Gdzie ona siedzi?

Who are you talking to? Z kim rozmawiasz?

Why is he running? Dlaczego on biegnie?

When are they coming back? Kiedy oni wracają?

How are you doing this? Jak wy to robicie?

Charakterystyczne słowa:

now, at the moment, at present, today, this week

XVI PRESENT PERFECT TENSE – Czas teraźniejszy dokonany

Czasu Present Perfect używamy, gdy chcemy powiedzieć o:

- sytuacjach zaistniałych w przeszłości, kiedy ważniejsze jest samo zdarzenie, niż to, kiedy ono miało miejsce (np. Zgubiłem klucze; teraz nie mogę się dostać do domu.),
- sytuacjach zaistniałych w niedalekiej przeszłości (np. Ani nie ma w domu, ponieważ właśnie wyszła na kurs angielskiego.),
- sytuacjach, które już miały miejsce (np. Nie jestem głodny, ponieważ już jadłem obiad.),
- sytuacjach, które jeszcze nie miały miejsca (np. Kurs angielskiego jeszcze się nie zaczął.),
- sytuacjach, które nigdy nie miały miejsca (np. Tomek nigdy nie miał wypadku samochodowego.),
- sytuacjach, które trwają od pewnego momentu w przeszłości do teraz (np. Marta mieszka we Wrocławiu od początku studiów.),
- sytuacjach, które mają miejsce po raz pierwszy (drugi, trzeci, itd.) (np. Dzisiaj po raz pierwszy usłyszałem o czasie Present Perfect.).

Zdania twierdzące

Osoba+ have/ has+ III forma czasownika+ reszta zdania

*has używamy dla 3 osoby liczby pojedynczej

Można używać skróconej formy operatora.

I've seen = I have seen (ja widziałem),

he's arrived = he has arrived (on przyjechał)

Zasady pisowni czasowników regularnych

Kiedy czasownik główny kończy się na **-e**, w trzeciej formie dodajemy tylko **-d**.

believe - believed, improve - improved

Kiedy czasownik zakończony jest spółgłoską, a przed nią znajduje się jedna samogłoska, podwajamy ostatnią spółgłoskę.

stop - stopped, travel - travelled

Kiedy czasownik zakończony jest literą **-y**, a przed nią znajduje się spółgłoska, zmieniamy **y** na **i**.

reply - replied, hurry - hurried

Zdania przeczące

Osoba+ haven't/ hasn't + III forma czasownika + reszta zdania

Można oczywiście używać skróconej formy operatora.

I have not listened. = I haven't listened. Nie słuchałem.

She has not come. = She hasn't come. Ona nie przyszła.

Ponieważ w języku angielskim nie ma podwójnych przeczeń, przy wyrazie **never** nie dodajemy już **not**.

I've never been to England.

Nigdy nie byłem w Anglii.

Przykłady

I haven't seen my boss today.
 Nie widziałem dziś mojego szefa.
 Ania and Tomek have never been to Scotland.
 Ania i Tomek nigdy nie byli w Szkocji.

Zdania pytające

W pytaniach ogólnych nie wstawiamy słowa pytającego (np. "what", "where") na początku pytania. Szyk pytania się nie zmienia. W odpowiedzi używamy formy operatora zgodnej z osobą.

Have/ has + osoba+ III forma czasownika + reszta zdania

Have you learned English for a long time? Yes, **I have**. / No, **I haven't**.
 Czy ty uczysz się angielskiego od dawna? Tak, uczę się. / Nie, nie uczę się.
Has she arrived yet? Yes, **she has**. / No, **she hasn't**.

W pytaniach szczegółowych na pierwszym miejscu stoi słowo pytające (QW) - udzielamy wtedy pełnej odpowiedzi.

What have you cooked?
 I have cooked fish and chips for lunch.

Niektóre często używane określenia czasu

Określenie czasu	Tłumaczenie	Przykład zdania	Tłumaczenie
just	właśnie	She has just left.	Ona właśnie wyszła.
already	już	I have already heard about Present Perfect.	Już słyszałem o Present Perfect.
yet	jeszcze nie (przeczenia)	The lesson hasn't started yet.	Lekcja jeszcze się nie zaczęła.
yet	już (pytania)	Have they come yet?.	Czy oni już przyszli?
lately, recently	niedawno	Tomek has started learning English lately.	Tomek niedawno zaczął się uczyć angielskiego.
since	od (jakiegoś momentu)	I've learned English since 2007.	Uczę się angielskiego od 2007 roku.
for	przez (jakiś czas)	We have been friends for ten years.	Jesteśmy przyjaciółmi od dziesięciu lat.
ever	kiedykolwiek (pytania)	Have you ever been to America?	Czy kiedykolwiek byłeś w Ameryce?
never	nigdy (przeczenia)	Robert has never let me down.	Robert nigdy mnie nie zawiódł

Przykłady

She's just finished talking on the phone.
Ona właśnie skończyła rozmawiać przez telefon.
Your English has improved a lot recently.
Twój angielski bardzo się poprawił ostatnio.

XVII PAST SIMPLE – Czas przeszły prosty

Zastosowanie:

- pojedyncze skończone czynności z przeszłości (znamy czas ich wykonania)

Zdania twierdzące:

Osoba + forma przeszła czasownika + reszta zdania

- **czasowniki regularne + “ed”**
 - arrive - arrived
 - cry - cried
- **czasowniki nieregularne**
 - II forma tabeli

Zdania przeczące:

didn't + bezokolicznik

Zdania pytające:

(QW) + did + osoba + bezokolicznik + reszta zdania ?

- Yes, osoba + **did**
- No, osoba + **didn't**

Charakterystyczne słowa:

- yesterday, 5 days/weeks ago/ last summer/week

Przykłady zdań:

Zdanie twierdzące:

+ **I bought a new car last month.**

Zdanie przeczące:

- **I didn't see that movie.**

Zdanie pytające:

? **Did you play the match yesterday?**

Jeżeli w zdaniu Past Simple występuje z czasem Past Continuous i jedna czynność przerywa drugą, to długa czynność (przerwana) będzie w PAST CONTINUOUS a krótka (przerywająca) PAST SIMPLE.

XVIII PAST CONTINUOUS – Czas przeszły ciągły

Past Continuous jest czasem niedokonanym i bardzo podobnym do Present Continuous z tym, że wyraża czynność trwającą określony czas w przeszłości. Różnica tkwi w czasowniku być (to be) zamiast formy teraźniejszej używamy formy czasu przeszłego.

Jak tworzy się zdania w czasie Past Continuous?

ZDANIA TWIERDZĄCE

podmiot + czasownik to be w II formie (was/were) + czasownik z końcówką -ing+reszta zdania

np.:

I was working in Warsaw this time last year.

They were watching TV all day yesterday.

ZDANIA PRZECZĄCE

podmiot + czasownik to be w II formie + przeczenie not + czasownik z końcówką -ing+reszta zdania

np.:

They weren't playing basketball at 7 on Saturday

He wasn't working.

PYTANIA

czasownik to be w II formie+podmiot+czasownik z końcówką -ing+reszta zdania

np.:

Were you learning Spanish yesterday?

Was he at school last week?

Jak tworzyć czasowniki z końcówką -ing?

- Podstawowo dodajemy po prostu końcówkę **-ing**

read-reading

-Dla czasowników z końcówką **-e**, zamieniamy ją na **-ing**

make-making

-Dla czasowników z końcówką **-ie**, *zamieniamy ją na -y i dodajemy -ing*
lie-lying

-Dla czasowników jednosylabowych kończących się na spółgłoskę
ostatnią literę-samogłoskę i spółgłoskę podwajamy i dodajemy końcówkę -ing
swim-swimming

-Niektóre czasowniki (opisujące stany bądź nasze przekonania) wcale nie występują
w formie z końcówką -ing np. need, believe, like, understand, see

XIX FUTURE - Przyszłość

Future Simple

Zastosowanie:

-w chwili mówienia podejmujemy decyzję o zrobieniu czegoś

- spontaniczne plany na przyszłość

-oferując pomoc, prosząc o pomoc.

Jak tworzyć zdania w czasie Future Simple

(+) Osoba+will+bezokolicznik+reszta zdania

Np. She'll visit her friends next week- W przyszłym tygodniu odwiedzi swoich przyjaciół

(-) Osoba+will not(won't)+bezokolicznik+reszta zdania

Np. He won't play football with us.- On nie chce grać z nami w piłkę nożną

(?) (QW)+will+osoba+bezokolicznik+reszta zdania?

Np. Will you open the window?- Czy otworzysz okno?

(+) Yes, osoba+will

Np. Yes, I will.

(-) No, osoba+won't

Np. No, I won't.

Konstrukcja "to be going to"

Zastosowanie:

-plany, zamiary na przyszłość

-gdy przewidujemy najbliższą przyszłość na podstawie tego, co widzimy

-gdy mówimy o sytuacji, która będzie faktem w przyszłości

Jak tworzyć zdania w czasie to be going to

(+) osoba+"to be"+going to+bezokolicznik+reszta zdania

Np. I'm going to buy some new clothes. - Zamierzam kupić trochę nowych ubrań.

(-) osoba+przeczenie+"to be"+going to+bezokolicznik+reszta zdania

Np. They are not going to help us. - Oni nie zamierzają nam pomóc.

(?) (QW)+"to be"+osoba+going to+bezokolicznik+reszta zdania

Np. Are you going to play basketball with us? - Czy zamierzasz zagrać z nami w kosza?

(+)Yes,osoba+"to be"

Np. Yes, we are.

(-) No, osoba+przeczenie „to be”

Np. No, it isn't.

Present Continuous tense

- ustalone i pewne plany na przyszłość (patrz rozdział Present Continuous*)

XX KONSTRUKCJE CZASOWNIKOWE Z BEZOKOLICZNIKIEM LUB FORMĄ GERUND

Bezokolicznik („infinitive”) to forma czasownika, która nie wiąże się ani z konkretną osobą, ani z czasem gramatycznym. W języku angielskim tworzymy formę bezokolicznika, poprzedzając czasownik słówkiem „to”, np.: „to do”, „to love”, „to run”.

Forma bezokolicznika jest poprzedzona słówkiem „to” – nie jest ono jednak jej częścią, lecz raczej sygnałem, że następujący po „to” czasownik jest bezokolicznikiem. Jest to o tyle istotne, że forma samego czasownika w bezokoliczniku jest identyczna z formą trybu rozkazującego oraz formą czasu teraźniejszego prostego (o ile nie mamy do czynienia z formą trzeciej osoby lub czasownikiem „be” (‘być’), który ma formy czasu teraźniejszego prostego różne od formy bezokolicznika).

Kiedy stosować formę -ing a kiedy bezokolicznik?

I grupa:

czasowniki, po których może występować tylko forma **-ing**.

przykłady:

I always enjoy meeting people.

Would you mind opening the window?

I've just finished reading that book.

II grupa:

czasowniki, po których może występować tylko forma czasownika w bezokoliczniku.

przykłady:

- I want to earn a lot of money.

- Who doesn't want to do it!

I decided to study abroad.

I choose to live in Poznań.

III grupa:

czasowniki, po których może występować zarówno forma **-ing** jak i bezokolicznik ale niestety zmienia się sens zdania

przykłady:

stop

He stopped drinking tea. - Przestał pić herbatę.

He stopped to have a cup of tea. - Np. zatrzymał się, żeby napić się herbaty.

remember

She remembered opening the window. - Cały czas pamiętała, żeby otworzyć okno

She remembered to open the window. - Ona otworzyła okno, nie zapomniała o tym

try

I tried working there. - Pracowałem tam przez pewien czas

I tried to work there. - Próbowałem tam pracować ale nic z tego nie wyszło

IV grupa:

czasowniki, po których może występować zarówno forma -ing jak i bezokolicznik i nie zmienia się sens zdania

start

- *I want to start learning English.*

- *That's a great idea. I started to learn it two months ago:)*

inne przykłady czasowników:

begin, continue, hate, like, love, prefer, start

I need the job but I hate working.

I need the job but I hate to work.

XXI IMPERATIVE - Tryb rozkazujący

Tryb rozkazujący (Imperative) używany jest do wydawania poleceń i rozkazów. Typową formą tego **trybu** jest czasownik w bezokoliczniku bez to. Zdania **rozkazujące** kierujemy w ten sposób do drugiej osoby liczby pojedynczej i mnogiej.

Tryb rozkazujący tworzony jest **przy użyciu bezokolicznika** (podstawowej formy czasownika):

Open your books. - Otwórzcie książki.

Stand up. - Wstań.

Watch out! - Uważaj!

W przypadku **zakazów** bezokolicznik poprzedzony jest przez '**don't**' (**do not**):

Don't go. - Nie idź.

Do not tell anyone. - Nie mów nikomu.

Don't shout. - Nie krzycz.

Przykłady użycia trybu rozkazującego

Rady:

Be careful. - Bądź ostrożny.

Don't let her do it. - Nie pozwól jej tego zrobić.

Apologise to her. - Przepróś ją.

Zakazy:

Don't smoke! - Nie pal!

Do not sit here. - Nie siadać tutaj. (Zakaz siadania.)

Do not enter. - Zakaz wchodzenia.

Prośby:

Help me! - Pomóż mi!

Don't be so rude. - Nie bądź taki niegrzeczny.

Jeśli dodamy słowo '**please**', sprawimy, że przekaz będzie łagodniejszy:

(Please) be patient. - (Proszę) bądź ostrożny.

(Please) be alert. - (Proszę) bądź czujny.

Informacje:

Go straight and then turn left. - Idź prosto i skreć w lewo.

Push. - Pchnij/Pchać.

Pull. - Ciągnij/Ciągnąć.

Często zamiast trybu rozkazującego będziemy używać raczej uprzejmych pytań lub wręcz zdań oznajmujących.

Na przykład zamiast grubiańskiego:

- Come here! (Chodź no tu!)

Powiemy:

- Could you come here for a moment, please? (Czy mogłabyś tu na chwilę podejść proszę?)

Albo zamiast oznajmić światu swój niski iloraz inteligencji słowami:

- Make us a drink, woman! (Przygotuj nam coś do picia kobieto!)

Możemy uprzejmie stwierdzić w **drugim trybie warunkowym (second conditional)**:

- It would be great if you made us a drink. (Byłoby wspaniale, gdybyś zrobiła nam drinka.)

Albo prostą **niczym dla psa komendę**:

- Stop!

Możemy dyplomatycznie zmiękczyć do:

- I have to ask you to stop. (Muszę poprosić Cię, abyś zaprzestał.)

XXII RELATIVE CLAUSES - ZDANIA PRZYDAWKOWE

Zdań przydawkowych ograniczających (**defining relative clauses**) używamy kiedy chcemy podać informację która bezpośrednio się do nich odwołuje. Tych zdań nie oddzielamy przecinkiem.

Np.:

The girl **who** lives next door is Australian. - Dziewczyna, **która** mieszka obok, jest Australijką.

Zdań przydawkowych nieograniczających (**non-defining relative clauses**) używamy kiedy chcemy podać informację, bez której wiadomo do jakiej rzeczy lub osoby się odwołuje. W zdaniach tych występuje przecinek przed i po zdaniu przydawkowym lub tylko przed tym zdaniem, jeśli stoi ono na końcu zdania.

Np.:

Jim, who loves cooking, made that cake. - Jim, który bardzo lubi gotować, upiekł to ciasto.

Dla osób używamy **who** lub **that**.

np.: She is a woman **who** designs gadgets.

Ona jest kobietą **która** projektuje gadżety.

Dla rzeczy używamy **which** lub **that**.

Np.: Strawberries, **which** are my favourite fruit, are delicious with sugar and fresh cream. - Truskawki, **które** są moimi ulubionymi owocami, są wyśmienite z cukrem i świeżą śmietaną.

Dla miejsc użyjemy **where**.

np.: That's the shop **where** I bought my dress.

To jest sklep **gdzie** kupiłam moją sukienkę.

XXIII RELATIVE CLAUSES - ZDANIA PRZYDAWKOWE

Zdań przydawkowych ograniczających (**defining relative clauses**) używamy kiedy chcemy podać informację która bezpośrednio się do nich odwołuje. Tych zdań nie oddzielamy przecinkiem.

Np.:

The girl **who** lives next door is Australian. - Dziewczyna, **która** mieszka obok, jest Australijką.

Zdań przydawkowych nieograniczających (**non-defining relative clauses**) używamy kiedy chcemy podać informację, bez której wiadomo do jakiej rzeczy lub osoby się odwołuje. W zdaniach tych występuje przecinek przed i po zdaniu przydawkowym lub tylko przed tym zdaniem, jeśli stoi ono na końcu zdania.

Np.:

Jim, who loves cooking, made that cake. - Jim, który bardzo lubi gotować, upiekł to ciasto.

Dla osób używamy **who** lub **that**.

np.: She is a woman **who** designs gadgets.

Ona jest kobietą **która** projektuje gadżety.

Dla rzeczy używamy **which** lub **that**.

Np.: Strawberries, **which** are my favourite fruit, are delicious with sugar and fresh cream. - Truskawki, **które** są moimi ulubionymi owocami, są wyśmienite z cukrem i świeżą śmietaną.

Dla miejsc użyjemy **where**.

np.: That's the shop **where** I bought my dress.

To jest sklep **gdzie** kupiłam moją sukienkę.

XXIV IMIESŁÓW CZYNNY I BIERNY

- Imiesłów czynny / Present Participle -

Tworzymy go dodając końcówkę “-ing” do czasownika. Na język polski tłumaczymy jako “-ąc, -ący, -ąca, -ące”. Używamy go, gdy mówimy jaka jest dana osoba, rzecz lub sytuacja (A person, thing or situation is *boring*), bądź przy dwóch czynnościach dziejących się jednocześnie (I ate breakfast, *watching* TV).

→ Przykłady:

You're so annoying.

I think it's exciting.

Jasmine is coming towards us, carrying something big.

She looked at me, without saying a word.

- Imiesłów bierny / Past Participle -

Imiesłów ten konstruujemy za pomocą dodania końcówki “-ed” w przypadku czasownika regularnego, natomiast dla nieregularnych używamy form z tabelki. Tłumaczenie końcówki na polski to “-ny, -na, -ne, -ni, -ty, -ta, -te”. Stosujemy przy stronie biernej oraz przy wyrażeniach “You are / get / feel ...”

→ Przykłady:

I really feel tired.

He gets frightened when he watches horror films.

This food was served cold.

XXV CONDITIONAL SENTENCES – Zdania warunkowe

W języku angielskim występują tzw. zdania warunkowe, w których mówimy o tym, że jeżeli dany warunek zostanie spełniony, to nastąpi jakiś skutek.

Budowa zdania warunkowego:

If + warunek + rezultat

lub

Rezultat + if + warunek

Kolejność części zdania nie ma znaczenia, jeżeli jednak całe zdanie zaczyna się od części nadrzędnej, po „if” nie stawiamy przecinka.

Najczęściej występującym spójnikiem łączącym zdanie podrzędne (warunek) ze zdaniem głównym (rezultat) jest słowo „if” – jeżeli; ponadto możemy spotkać się z następującymi spójnikami:

- **when** – kiedy
- **unless (if not)** – chyba że, jeśli nie

Zero Conditional - Zerowy okres warunkowy

Okresu "zerowego" używamy, kiedy mówimy o czymś, co **jest zawsze prawdą**.

Na przykład jeśli podgrzejesz wodę do 100° Celsjusza zagotuje się - i to jest fakt (przy normalnym ciśnieniu ok. 1014 hPa). Nie dzieje się inaczej.

- If you heat water to 100 degrees Celsius, it boils.- Jeśli podgrzejesz wodę do 100 stopni Celsjusza, zagotuje się.

W takim przypadku w obu częściach zdania używamy czasu Present Simple, budowa zdania:

If + Present Simple, Present Simple

lub

Present Simple + if + Present Simple

Nieważny jest tu czas, czy jest to przeszłość, przyszłość czy teraźniejszość. Istotne jest to, że dla danego warunku **ZAWSZE** oczekujemy tego samego rezultatu.

Zamiast *if*, można także użyć **when**!

Przykłady:

- **When you don't eat**, you **get** hungry.- Jeśli nie jesz robisz się głodny. (*trudno z tym dyskutować lub myśleć inaczej*)

Mike **is** late for work **if** he **misses** the tram at 7.30.- Mike spóźnia się do pracy jeśli spóźni się na tramwaj o 7.30. (*i taki jest fakt*)

If you want to leave a message, **speak** after the beep.- Mów po sygnale, jeśli chcesz zostawić wiadomość.

- **Unless you heat** water to 100 degrees Celsius, it **doesn't boil**.- Jeśli nie podgrzejesz wody do 100 stopni Celsjusza, nie zagotuje się.

Zero Conditional, czyli coś jest zawsze prawdziwe i dany warunek daje zawsze ten sam rezultat!

First Conditional - Pierwszy okres warunkowy

Używając pierwszego okresu warunkowego mówimy o wydarzeniu w przyszłości, które **ma realną szansę, żeby zaistnieć**.

Na przykład chcesz przekazać koleżance, która jest chora, książki. Dzwoniła i mówiła, że lepiej się już czuje i powinna jutro przyjść do szkoły. Czyli istnieje możliwość (ale nie jest to w 100% pewne), że będzie jutro w szkole i będziesz mógł przekazać jej książki.

Przykłady:

- **If** Sarah **is** at school tomorrow, **I will** give her the books.- Jeśli Sara będzie jutro w szkole, przekażę jej książki.
lub
- **I will give** Sarah the books **if** she's at school tomorrow.- Przekażę Sarze książki, jeśli będzie jutro w szkole.

Budowa zdania w pierwszym okresie warunkowym wygląda następująco:

If + Present Simple, WILL + bezokolicznik

lub

WILL + bezokolicznik if + Present Simple

Jak widać w pierwszym zdaniu, **po słówku IF nie używamy czasu przyszłego (will)**, mimo że w tłumaczeniu taki czas występuje. To bardzo ważna zasada! **Wstawiamy zawsze czas Present Simple!** (w niektórych zdaniach **Present Continuous** lub **Present Perfect**), a po polsku zdanie tłumaczymy w czasie przyszłym.

Więcej przykładów:

- **If** the weather **is** fine on Saturday, we'**ll go** for a long walk.- Jeśli pogoda będzie ładna w sobotę, to pójdziemy na długi spacer.
- I'**ll call** you **as soon as** I **get** home.- Zadzwoń do ciebie jak tylko będę w domu.
- We'**ll do** it for you **if** you **promise** not to tell anyone about that.- Zrobimy to dla ciebie, jeśli obiecasz, że nie powiesz nikomu o tym.
- You'**ll be** sick **unless** you stop **eating**.- Będziesz chory, jeśli nie przestaniesz jeść.

Pierwszego okresu warunkowego używamy, jeśli jest bardzo duże prawdopodobieństwo, że warunek zostanie spełniony.

Second Conditional – Drugi okres warunkowy

Kiedy używamy II okresu warunkowego?

Drugiego okresu warunkowego używamy mówiąc o teraźniejszości i przyszłości, jeśli istnieje niewielkie prawdopodobieństwo spełnienia warunku lub warunek nie może być spełniony.

Jak tworzymy II Okres Warunkowy?

Wszystkie **zdania warunkowe** składają się z dwóch części: **zdania nadrzędnego**, w którym wyrażamy warunek, oraz **zdania podrzędnego**, opisującego skutki spełnienia tego warunku.

W drugim okresie warunkowym czasownik **be** użyty po **if** najczęściej ma taką samą formę we wszystkich osobach liczby pojedynczej i mnogiej - **were**.

Możemy go tworzyć na dwa sposoby:

If + Past Simple, would + bezokolicznik.

albo

Would + bezokolicznik + if + bezokolicznik.

+|If I had a lot of money I would go on a trip around the world.

I would go on a trip around the world if I had a lot of money.

-| **Przeczenia** możemy tworzyć zarówno w zdaniu nadrzędnym, jak i podrzędnym w zależności od kontekstu, tak jak tworzymy przeczenia w danym czasie i z czasownikiem modalnym.

If they didn't smoke so much, they wouldn't spend so much money.

They wouldn't spend so much money, if they didn't smoke so much.

?| **Pytania** tworzymy zawsze w zdaniu nadrzędnym, poprzez inwersję (zmianę kolejności części zdania)

Would she go to Canada if she had such a chance?

If she had such a chance, would she go to Canada?

Czasem zamiast słówka **would** możemy użyć **should, could** lub **might**.

She could do it if she only wanted to.

XXVI PASSIVE VOICE – Strona bierna

W języku angielskim wyróżniamy stronę czynną i bierną (tak jak w j. polskim). Stronę bierną stosujemy, gdy interesuje nas sama czynność, a nie jej wykonawca.

Przykłady:

Strona czynna:

An American woman invented the dishwasher.- Amerykanka wynalazła zmywarkę.

Strona bierna (passive):

The dishwasher was invented by an American woman.- Zmywarka została wynaleziona przez Amerykankę.

Stronę bierną możemy tworzyć we wszystkich czasach. Podstawowymi czasami, z którymi możemy utworzyć stronę bierną są: Present Simple, Past Simple, Future Simple

Present Simple :

Rzeczownik + odmieniony „to be” (am, is, are) + III forma tabelki lub czasownik z końcówką „ed” + reszta zdania

Np. Milk is drunk by a cat.

Past Simple:

Rzeczownik + was/were + III forma tabelki lub czasownik z końcówką „ed”+ reszta zd.
Np.Milk was drunk by a cat

Future Simple:

Rzeczownik + will + be + III forma tabelki lub czasownik z końcówką „ed”+ reszta zd.
Np.Milk will be drunk by a cat

Present Perfect:

**Rzeczownik+ have/ has+ been+ III forma tabelki lub czasownik z końcówką „ed”
+ reszta zd.**

Np. The wallet has been stolen.

Modal verbs:

Rzeczownik+ czasownik modalny+ be+ III forma tabelki lub czasownik z końcówką „ed”+ reszta zd.

Np. This letter must be sent.

W języku angielskim używamy „by” (przez), aby wskazać podmiot, przez który dana czynność została wykonana. Lecz gdy zmieniamy zdanie ze strony czynnej na stronę bierną z bezosobowym podmiotem (somebody, nobody , people) to nie piszemy go w stronie biernej, czyli **nie piszemy** np.....by somebody.

Present Simple	„to be” + III forma czasownika
	SC: I send letters every week. SB: Letters are sent every week.
Past Simple	„was/ were“ + III forma czasownika
	SC: I bought this house. SB: This house was bought .
Present Perfect	„have/has” + been+ III forma czasownika
	SC: I have done my homework. SB: My homework has been done .
Future Simple	will + be + III forma czasownika
	SC: I will make pizza tonight. SB: The pizza will be made tonight.
Modal verbs	modal verb+be+ III forma czasownika
	SC: I must tidy my room. SB: My room must be tidied.

STRATEGIE EGZAMINACYJNE

1. CZYTAJ UWAŻNIE POLECENIA ORAZ TREŚĆ ZADAŃ. NIE WYKONUJ POLECENIA DOPÓKI NIE ZROZUMIESZ, O CO W NIM CHODZI ☺
2. Zadanie na rozumienie tekstu pisanego i mówionego (słuchanie i czytanie): przed przeczytaniem oraz wysłuchaniem tekstu przeczytaj polecenie, abyś poznał mniej więcej temat zadania. Następnie przeczytaj pytania do zadania poniżej, zastanów się czy je rozumiesz – poznaj temat zadań. Kiedy słuchasz/ czytasz po raz pierwszy skup się na ogólnym zrozumieniu tekstu. Następnie w przerwie przeczytaj jeszcze raz treść poleceń. Słuchając/ czytając po raz drugi skup się już tylko na informacjach, które potrzebne są do rozwiązania zadania.
3. Pamiętaj o słowach kluczowych – możesz nie rozumieć poszczególnych wyrazów w tekście, ale zawsze pojawią się w tekstach słowa, które będą punktem odniesienia do całego tekstu.
4. Słowa w testach i wariantach odpowiedzi zazwyczaj nie są takie same (w odpowiedziach pojawiają się synonimy/ antonimy wyrazów z tekstu źródłowego) np.

„... *she is a person you can count on*”.

Odpowiedź: *She is very responsible. TRUE/ FALSE*

.....
He is overweight, he weighs 100 kg, so he definitely is not...

a) *obese*

b) *thin*

c) *plump*

5. CZYTAJ UWAŻNIE POLECENIA ORAZ TREŚĆ ZADAŃ. NIE WYKONUJ POLECENIA DOPÓKI NIE ZROZUMIESZ, O CO W NIM CHODZI ☺
6. Uzupełniając luki w teście pamiętaj, że zdanie, które tam wstawisz musi pasować do zdania poprzedniego oraz zdania następnego! Czytaj uważnie!
7. Jeśli masz wstawić w lukę wyraz i nie znasz odpowiedzi, zastanów się jaka część mowy powinna tam być (np. przed rzeczownikiem zazwyczaj pojawi się *a/an/ the* itp.) – wtedy pozostaje mniej odpowiedzi, spośród których musisz dokonać wyboru.
8. Jeżeli masz do wyboru parę odpowiedzi i nie wiesz, która jest poprawna, spróbuj odrzucić odpowiedzi, które na pewno wydają Ci się błędne – tak ponownie pozostanie Ci mniejszy wybór ☺
9. CZYTAJ UWAŻNIE POLECENIA ORAZ TREŚĆ ZADAŃ. NIE WYKONUJ POLECENIA DOPÓKI NIE ZROZUMIESZ, O CO W NIM CHODZI ☺
10. Nie pozostawiaj zadań bez odpowiedzi – jeśli naprawdę nie wiesz, jaka odpowiedź jest prawidłowa – „STRZELAJ”, kto wie ile możesz mieć szczęścia ☺
11. Sprawdź, czy dobrze przenieśliś odpowiedzi na kartę, przeczytaj jeszcze raz zadania, nie śpiesz się.
12. Pamiętaj, że jesteś w stanie odnieść sukces; niech nie stresuje Cię presja egzaminu, traktuj go jak WYZWANIE a nie przeszkodę. Wyniki egzaminu pokażą jedynie w ilu procentach rozwiązałeś zadania, a nie jaka jest Twoja wartość ☺

... and NEVER give up – you'll manage ☺

Aleksandra Rogulska

OKIEM EGZAMINATORA,

czyli kilka wskazówek, których nie wyczytasz w podręczniku ☺

1. W pierwszym zadaniu otwartym, które polega na uzupełnieniu luk po wysłuchaniu nagrania pamiętaj, aby udzielać możliwie jak najbardziej precyzyjnej odpowiedzi. Staraj się nie pisać zbyt wiele, ale krótko odnieść się do tego, co usłyszałeś. Przeczytaj zdanie i zastanów się, jakiej części mowy potrzebujesz, aby je uzupełnić – pomoże Ci to dobrać właściwą formę. Wpisuj tylko to, co zgadza się z treścią nagrania, nie dodawaj dodatkowych informacji, które nie odnoszą się do luki – wtedy informacja nie zostaje zaliczona!
2. W drugim zadaniu otwartym musisz uzupełnić krótkie dialogi, tak aby właściwie zareagować na daną sytuację. Pamiętaj, że możesz wpisać tam zazwyczaj jedynie 3 słowa! Nie przekraczaj limitu!!! Odpowiedź poprawna, ale ujęta np. w 4 słowach – nie zostaje zaliczona!
3. W zadaniu otwartym, które uzupełniasz w języku polskim, pamiętaj, aby używać właściwych słów (jeżeli ktoś jest AUTOREM książki, nie może być jej STWÓRCĄ – to słowo funkcjonuje w innym znaczeniu – bądź PRECYZYJNY).
4. Pamiętaj, że w zadaniu PRZEDOSTATNIM (czwartym otwartym) masz za zadanie wpisać w luki właściwą formę podanych wyrazów, więc często musisz dodać końcówkę, utworzyć formę przeszłą od czasowników itp. O ile w poprzednich zadaniach uznawane są drobne błędy, które nie zakłócają komunikacji, o tyle w tym zadaniu WSZYTSKO musi być poprawne, nie może braknąć nawet apostrofa lub jednej literki!
5. Wypowiedź pisemna:
 - nie rezygnuj z jego wykonania!!! Pamiętaj, że same przekazanie informacji z polecenia to już połowa sukcesu i NAJWAŻNIEJSZA część zadania
 - napisz akapit wstępny: podziękuj za list/ przeproś, że długo nie pisałeś/ spytaj co słyhać/ powiedz o czym chcesz napisać
 - w akapicie głównym porusz i rozwiń KAŻDĄ z informacji – do każdej kropki napisz 2 RÓŻNE informacje (pamiętaj, że słowa takie jak *very* nie rozwijają wypowiedzi!)

np. – opisz charakter Twojego przyjaciela

She is very friendly – element poruszony

She is very friendly and helpful – element poruszony i rozwinięty

- w akapicie końcowym napisz, że musisz kończyć/ czekasz na odpowiedź itp.
- podpisz się XYZ
- pamiętaj, że akapity zaznaczamy linijką przerwy, a nie wcięciem!
- jeśli pamiętasz, napisz jakieś ciekawe słowo, zwrot, wyrażenie – dostaniesz więcej punktów za zakres środków językowych (lepiej brzmi słówko *exciting* niż *nice*); przypomnij sobie stronę bierną, może zastosuj któryś okres warunkowy? ☺
- staraj się, aby praca była spójna i logiczna – nie włączaj w środek tekstu informacji, które nie mają żadnego odniesienia do tematu pracy; jeżeli chcesz coś takiego dodać – napisz to na końcu

O czym jeszcze warto pamiętać?

- W zadaniu podany masz limit słów, jednak jedyny limit, który Cię obowiązuje to ten, że praca nie może mieć MNIEJ niż 40 słów - gdy będzie ich mniej dostaniesz punkty jedynie za TREŚĆ (max. 4 na 10)
- Nie używaj słów w języku polskim ani słów używanych potocznie (np. wanna/ gonna) – jest to traktowane jako błąd językowy. Gdy chcesz użyć jakiejś polskiej nazwy wyjaśnij w nawiasie w języku angielskim co to jest. To samo obowiązuje przy używaniu nieznanymi skrótów – musisz je opisać.
- Przy liczeniu słów pamiętaj, że daty/ adresy e-mail/ numery telefonów itp. traktowane są jako 1 słowo!
- Gdy musisz użyć czasu przeszłego lub przyszłego, a ze stresu kompletnie nie pamiętasz jakie powinny być poprawne formy, użyj czasowników w formie podstawowej ALE spróbuj użyć słów, które do tej przyszłości lub przeszłości nawiązują (np. yesterday/ last week/ tomorrow/ next weekend itp.) – wtedy informacja zostaje uznana i zaliczona, choć na mniej punktów niż przy pełnej poprawności.
- Pamiętaj, że egzaminator to też CZŁOWIEK i przy sprawdzaniu setnej pracy z kolei niekoniecznie będzie chciało mu się zastanawiać czy dana literka to a, e czy może u ☺ Pisz czytelnie, tak aby nikt nie miał wątpliwości co jest zawarte w tekście. Prace nieczytelne nie są sprawdzane!

Wierz mi, że jeżeli dasz z siebie wszystko i podejmiesz próbę rozwiązania zadań otwartych (na miarę swoich możliwości), Egzaminator również da z siebie wszystko, aby „wyciągnąć” z Twojej pracy wszystko, co możliwe ☺ Egzaminator jest „student-friendly”, pamiętaj o tym !!! ☺

Aleksandra Rogulska

BIBLIOGRAFIA

Przy tworzeniu repetytorium korzystano z materiałów pochodzących między innymi z następujących źródeł:

https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwi3r8vUx8PwAhXyiIsKHWFIDaAQFjACegQIAhAD&url=https%3A%2F%2Fwww.ef.pl%2Fprzewodnik-po-angielskim%2Fgramatyka-angielska%2Fzdania-wzgle-dne-przydawkowe%2F&usg=AOvVaw0Sk0fxecz9bZv4mC7zh_gN

<https://www.gramatyka-angielska.info/s/2046/54167-Gramatyka-angielska/4095256-Verb-2-czasowniki-razem-kiedy-stosowac-forme-ing-a-kiedy-bezokolicznik.htm>

<https://talkback.pl/czas-present-continuous-zastosowanie-budowa-i-przyklady/>

<https://www.speak-up.pl/spojniki-angielskie>

[eszkola.pl](https://www.eszkola.pl)

[speakingo.com](https://www.speakingo.com)

<https://ellalanguage.com/blog/indirect-questions-czyli-pytania-posrednie/>

<https://sciaga.pl/slowniki-tematyczne/3488/pytania-posrednie-indirect-questions/>

<https://english-online.pl/zaimki-pytajace/>

<https://sciaga.pl/slowniki-tematyczne/3176/zaimki-pytajace-wh-words-and-how/>

www.jezykiobce.pl

<https://www.helloangielski.pl/rozmowki/czasownik-byc/>

<https://en.ppt-online.org/787961>

Ciężewska - Gajda D., Maclsaac D. Repetytorium Maturzysty Język Angielski poziom podstawowy/ poziom rozszerzony, Wydawnictwo Greg